

دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران مرکزی
دانشکده علوم پایه ، گروه فیزیک

پایاننامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.Sc)

گرایش: حالت جامد

عنوان :

بررسی پایداری و خواص الکترونی فولرین گونه‌های کربید سیلیکون
به روش نظریه تابعی چگالی

استاد راهنمای :

دکتر ضرغام باقری

استاد مشاور :

دکتر جواد بهشتیان

پژوهشگر :

طاهره غیاثی نژاد

۱۳۹۰ زمستان

تقديم به :

پدر و مادر عزيز و
بزرگوارم

تشکر و قدردانی:

خدای یگانه را شاکرم که مرا به مسیر آموختن رهنمون ساخت تا با ذره‌ای از عظمت بی پایانش آشنا شوم که بی‌شک آنچه از قلم حقیر در نگارش این پایان‌نامه تراویده است قطره‌ای از دریای بیکران علم و دانش است و نه چیز دیگر.

بر خود واجب می‌دانم مراتب سپاس و قدردانی خویش را نثار آنانی کنم که از هیچ‌گونه راهنمایی‌های عالمانه و دقیق در پر بارکردن محتوای این پژوهش دریغ نورزیدند. امید است که توانایی پاس داشتن حرمت راهبران قلم خویش جناب آقای دکتر ضرغام باقری و دکتر جواد بهشتیان که با راهنمایی‌های ارزشمندشان بیشترین سهم را در تهیه این پایان‌نامه به عهد داشتند را داشته باشم.

همچنین از راهنمایی‌های جناب آقای دکتر ابوالحسنی و جناب آقای حقیقی مسئولین محترم مرکز ابرمحاسباتی دانشگاه علوم تحقیقات که محاسبات مربوط به این پژوهش با استفاده از سنتر مرکزی این مؤسسه انجام شده است کمال تشکر دارم.

در پایان از همسر عزیز و خواهر مهربانم که در تهیه و تنظیم پایان‌نامه دلسوزانه مرا مساعدت نموده‌اند نهایت قدردانی و سپاس را دارم. ان شاء الله که خداوند متعال یاری‌کننده این عزیزان در تمام مراحل زندگیشان باشد.

طاهره غیاثی‌نژاد

تعهد نامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب طاهره غیاثی نژاد دانشجوی کارشناسی ارشد رشته فیزیک حالت جامد با شماره دانشجویی ۱۴۵۸۰۶۵۱۱۵۸۰۰ اعلام می‌نمایم که کلیه مطالب مندرج در این پایان نامه با عنوان بررسی پایداری و خواص الکترونی فولرین گونه‌های کربید سیلیکون به روش نظریه تابعی چگالی حاصل کارپژوهشی خود بوده و چنانچه دستاوردهای پژوهشی دیگران را مورد استفاده قرار داده باشم ، طبق ضوابط و رویه‌های جاری ، آنرا ارجاع داده و در فهرست منابع و مأخذ ذکر نموده ام . علاوه بر انتاکید می‌نمایم که این پایان نامه قبل از احراز هیچ مدرک هم‌سطح ، پایین‌تر یا بالاتر ارائه نشده و چنانچه در هر زمان خلاف آن ثابت شود ، بدينوسیله متعهد می‌شوم ، در صورت ابطال مدرک تحصیلی‌ام توسط دانشگاه ، بدون کوچکترین اعتراض آنرا بپذیرم.

تاریخ و امضاء: بهمن ۱۳۹۰

بسمه تعالی

در تاریخ: ۹۰/۱۱/۲۵

دانشجوی کارشناسی ارشد آقای / خانم طاهره غیاثی نژاد

با نمره ۱۹

تصویب قرار گرفت.

از پایان نامه خود دفاع نموده و

و با درجه عالی

بحروف نوزده

مورد

امضاء استاد راهنما

بسمه تعالی	دانشکده .....
***** (این چکیده به منظور چاپ در پژوهشنامه دانشگاه تهیه شده است)	
کد شناسایی پایان نامه: ۱۰۱۵۰۱۱۹۰۲۱۱۳۰۱۰	کد واحد: ۱۰۱
عنوان پایان نامه: بررسی پایداری و خواص الکترونی فولرین گونه های کربید سیلیکون به روش نظریه تابعی چگالی	
تاریخ شروع پایان نامه: ۹۰-۸۹ تاریخ اتمام پایان نامه: ۹۰/۱۱/۲۵	نام و نام خانوادگی نانشجو: طاهره غیاثی نژاد شماره دانشجویی: ۸۸۰۶۵۱۱۵۸۰۰ رشته تحصیلی: فیزیک
استاد / استادان راهنمای: دکتر ضر غام باقری استاد / استادان مشاور: دکتر جواد بهشتیان	
آدرس و شماره تلفن:	
<p>چکیده پایان نامه(شامل خلاصه، اهداف، روش های اجرا و نتایج به دست آمده) :</p> <p>با کشف فولرین (C60) و سایر آلوتروپهای کربن مانند نانولوله های کربنی و گرافین و خواص ویژه آنها تمایل بسیاری برای ایجاد خواص دلخواه بوجود آمد. با جایگزینی و آلایش عناصر دیگر در این ساختارها می - توان ویژگی های مورد نظر را در آنها به وجود آورده و خواص فیزیکی، الکترونی و شیمیایی آنها را بسته به کاربردهای ویژه، مهندسی کرد. از این رو، سیلیکون (Si) به عنوان یکی از عناصر پر کاربرد در حوزه های گوناگون علمی و صنعتی مورد توجه قرار گرفت. در سالهای اخیر مطالعات نظری و تجربی گوناگونی در این حوزه انجام شده است. خوشه های کوچک SiC و خوشه های بزرگتر قفسی شکل یا فولرین گونه (Fullerene-Like) و نانولوله های این ترکیب نیز مورد کنکاش قرار گرفت.</p> <p>در این پژوهش پایداری فولرین های کربید سیلیسیم مورد مطالعه قرار گرفت. همچنین برخی از این فولرین ها تحت تاثیر ناخالصی های مختلف قرار داده شد و اثر آنها بر پایداری و ساختار الکترونی بررسی شد. برای بررسی پایداری فولرین ها، مقدار انرژی پیوندی هر اتم برای هر ساختار را با تغییر تعداد اتم های Si و C محاسبه و براساس تقارن موجود در ساختار، ساختار بهینه سازی شده برای هر ترکیب بدست آمد. سپس خواص الکترونی مانند گاف انرژی نواری و چگالی حالت های انرژی برای ساختارهای بهینه سازی شده با استفاده از روش نظریه تابعی چگالی محاسبه گردید. نتایج حاصله نشان می دهد که فولرین های با تعداد مساوی اتم های سیلیسیم و کربن از پایداری بیشتری نسبت به سایر فولرین ها برخوردارند و همچنین با افزایش تعداد اتم ها و افزایش اندازه هی فولرین به میزان پایداری آنها افزوده می شود.</p>	
تاریخ و امضای:	نظر استاد راهنما برای چاپ در پژوهشنامه دانشگاه
مناسب نیست	مناسب است

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
چکیده	۱
مقدمه	۲

فصل اول : روش‌های محاسباتی

۱-۱ روش‌های از اساس	۵
۲-۱ نظریه هارتی- فوک	۷
۳-۱ نظریه مولر- پلیست	۷
۴-۱ نظریه تابعی چگالی	۹
۵-۱ مدل‌هایی از توابع وابسته و متغیر	۱۷
۱-۵-۱ تخمین چگالی موضعی	۱۷
۲-۵-۱ تخمین گرادیان عمومی	۲۰
۳-۵-۱ تخمین چگالی هیریدی	۲۱
۶-۱ روش B3LYP	۲۲
۷-۱ مجموعه‌های پایه	۲۳
۱-۷-۱ مجموعه پایه‌های منشعب	۲۳
۲-۷-۱ توابع پایه قطبشی	۲۴
۳-۷-۱ توابع پایه diffuse	۲۵
۴-۷-۱ مجموعه پایه double zeta	۲۵
۵-۷-۱ مجموعه پایه triple zeta	۲۵

فصل دوم : خوش‌های سیلیکون و کربن

۱-۲ خوش‌ها	۲۸
مقدمه	۲۹

۳۰	۲-۲ فولرین‌ها.....
۳۳	۳-۲ راههای تغليظ فولرین‌ها.....
۳۴	۴-۲ فولرین‌های ايندوهيدال.....
۳۴	۱-۴-۲ نمايش فولرین‌های ايندوهيدال.....
۳۴	۲-۴ فرم‌های فولرین‌های ايندوهيدال.....
۳۵	۳-۴-۲ کاربردهای ايندوهيدال فولرین‌ها.....
۳۶	۵-۲ فولرین C_{20} .....
۳۹	۶-۲ خوشه‌های کربن.....
۴۶	۷-۲ خوشه‌های سیلیکون.....

فصل سوم: کربید سیلیکون

۵۰	مقدمه.....
۵۷	۱-۳ خوشه SiC .....
۵۸	۲-۳ خوشه SiC_2 .....
۵۹	۳-۳ خوشه SiC_3 .....
۶۰	۴-۳ خوشه SiC_4 .....
۶۱	۵-۳ خوشه Si_2C .....
۶۲	۶-۳ خوشه Si_2C_2 .....
۶۳	۷-۳ خوشه Si_2C_3 .....
۶۴	۸-۳ خوشه‌های Si_4C و Si_3C_2 .....
۶۶	۹-۳ توزيع بار.....

۶۹	۱۰-۳ فولرین‌های کربید سیلیکون
۸۱	۱۱-۳ گوسین ۰۳w
۸۱	۱-۱۱-۳ الگوریتم‌های بنیادی
۸۲	۲-۱۱-۳ انرژی‌ها
۸۴	۳-۱۱-۳ ضریب زاویه‌ها و هندسه‌های بهینه سازی شده
۸۵	۴-۱۱-۳ فرکانس‌ها و مشتقات دوم
۸۶	۵-۱۱-۳ خواص مولکولی
۸۷	۶-۱۱-۳ مدل‌های حلال

فصل چهارم: بررسی پایداری فولرین‌های Si_nC_m

۹۰	مقدمه
۹۲	C_8Si_{12}
۹۴	$C_{12}Si_8$
۹۵	$Si_{16}C_{16}$
۹۷	$C_{12}Si_{20}$
۹۸	$Si_{24}C_{24}$
۱۰۰	$Si_{28}C_{20}$
۱۰۲	$Si_{32}C_{32}$
۱۰۴	$Si_{36}C_{36}$
۱۰۵	$Si_{40}C_{40}$
۱۰۷	$Si_{48}C_{48}$

۱۰۸	$Si_{64}C_{64}$
۱۱۰	نتیجه گیری
فصل پنجم : بررسی اثر ناخالصی بر پایداری فولرین $Si_{16}C_{16}$	
۱۱۳	مقدمه
۱۱۴	$Si_{16}C_{15}B$
۱۱۵	$Si_{15}C_{16}B$
۱۱۷	$Si_{16}C_{15}N$
۱۱۸	$Si_{15}C_{16}N$
۱۲۰	$Si_{16}C_{15}Mg$
۱۲۱	$Si_{15}C_{16}Mg$
۱۲۳	$Si_{16}C_{15}Al$
۱۲۴	$Si_{15}C_{16}Al$
۱۲۵	$Si_{16}C_{15}Ni$
۱۲۷	$Si_{15}C_{16}Ni$
۱۲۹	$Si_{15}C_{16}Fe$
۱۳۰	$Si_{16}C_{15}Fe$
۱۳۱	نتیجه گیری
۱۳۴	$C_{23}Si_{24}Al$
۱۳۵	$C_{24}Si_{23}Al$
۱۳۶	$C_{23}Si_{24}N$

۱۳۸ ..... $C_{24}Si_{23}Mg$

۱۴۱ ..... نتیجه گیری کلی

۱۴۱ ..... پیشنهادات

۱۴۳ ..... فهرست منابع و مأخذ

فهرست جدول‌ها

صفحه	عنوان
۴۵	۱-۲ انرژی برای خوشههای C_2^+ و C_2^-
۴۵	۲-۲ انرژی برای خوشههای C_3^+ و C_3^-
۴۶	۳-۲ انرژی برای خوشههای C_4^+ و C_4^-
۵۲	۴-۲ انرژی برای خوشههای Si_2^+ و Si_2^-
۵۲	۵-۲ انرژی برای خوشههای Si_3^+ و Si_3^-
۵۳	۶-۲ انرژی برای خوشههای Si_4^+ و Si_4^-
۷۷	۱-۳ توزیع بار Mulliken برای حالت پایه خوشههای Si_mC_n
۷۱	۲-۳ مقایسه انرژی بستگی TB با DFT
۷۹	۳-۳ مقایسه انرژی پیوستگی و پهنهای انرژی برای خوشههای بهینه سازی شده $Si_{20}C_n$
۱۱۰	۴-۱ نمایش تغییرات انرژی پیوند و گاف انرژی برای فولرین‌های $(SiC)_n$
۱۳۲	۱-۵ تغییرات انرژی پیوند و شکاف انرژی در اثر ناخالصی‌های مختلف روی $Si_{16}C_{16}$
۱۳۳	۲-۵ تغییرات طول و زاویه پیوند تحت تاثیر ناخالصی روی فولرین $Si_{16}C_{16}$
۱۳۹	۳-۵ تغییرات انرژی پیوند و شکاف انرژی تحت تاثیر ناخالصی روی فولرین $Si_{24}C_{24}$
۱۴۰	۴-۵ تغییرات طول و زاویه پیوند تحت تاثیر ناخالصی‌های مختلف بر روی فولرین $Si_{24}C_{24}$

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۶۸	۱-۳ انرژی بستگی هر اتم بر حسب شمار اتم‌ها در خوش...
۶۸	۲-۳ انرژی تفکیک پیوند بر حسب شمار اتم‌ها در خوش...
۶۹	۳-۳ پهنهای HOMO-LUMO بر حسب شمار اتم‌ها در خوش...
۶۹	۴-۳ پتانسیل یونیزاسیون و الکترون‌خواهی عمودی بر حسب شمار اتم‌ها در خوش...
۷۲	۵-۳ مقایسه انرژی‌های TB بدست آمده توسط وانگ و همکارانش...
۸۰	۶-۳ پهنهای شکاف انرژی، VEA، VIP و BE هر اتم بر حسب شمار اتم‌های کربن در Si_{20}
۹۳	۱-۴ طیف چگالی حالت‌ها (DOS) برای فولرین C_8Si_{12}
۹۵	۲-۴ طیف چگالی حالت (DOS) برای فولرین $C_{12}Si_8$
۹۶	۳-۴ طیف چگالی حالت (DOS) برای فولرین $Si_{16}C_{16}$
۹۸	۴-۴ طیف چگالی حالت برای ساختار فولرینی $C_{12}Si_{20}$
۹۹	۵-۴ طیف چگالی حالت (DOS) برای فولرین $Si_{24}C_{24}$
۱۰۱	۶-۴ طیف چگالی حالت فولرین $Si_{28}C_{20}$
۱۰۳	۷-۴ طیف چگالی حالت فولرین $Si_{32}C_{32}$
۱۰۵	۸-۴ طیف چگالی حالت فولرین $Si_{36}C_{36}$
۱۰۶	۹-۴ طیف چگالی حالت فولرین $Si_{40}C_{40}$
۱۰۸	۱۰-۴ طیف چگالی حالت‌های فولرین $Si_{48}C_{48}$
۱۰۹	۱۱-۴ طیف چگالی حالت فولرین $Si_{64}C_{64}$
۱۱۱	۱۲-۴ تغییرات انرژی پیوند بر حسب تعداد اتم‌ها در فولرین‌های $(SiC)_n$
۱۱۱	۱۳-۴ تغییرات گاف انرژی بر حسب تعداد اتم‌ها در فولرین‌های $(SiC)_n$

۱۱۵	..... طیف چگالی حالت فولرین $Si_{16}C_{15}B$
۱۱۶	..... طیف چگالی حالت فولرین $Si_{15}C_{16}B$
۱۱۸	..... طیف چگالی حالت فولرین $Si_{16}C_{15}N$
۱۱۹	..... طیف چگالی حالت فولرین $Si_{15}C_{16}N$
۱۲۱	..... طیف چگالی حالت فولرین $Si_{16}C_{15}Mg$
۱۲۲	..... طیف چگالی حالت فولرین $Si_{15}C_{16}Mg$
۱۲۴	..... طیف چگالی حالت فولرین $Si_{16}C_{15}Al$
۱۲۵	..... طیف چگالی حالت فولرین $Si_{15}C_{16}Al$
۱۲۷	..... طیف چگالی حالت فولرین $Si_{16}C_{15}Ni$
۱۲۸	..... طیف چگالی حالت فولرین $Si_{15}C_{16}Ni$
۱۳۰	..... طیف چگالی حالت فولرین $Si_{15}C_{16}Fe$
۱۳۱	..... طیف چگالی حالت فولرین $Si_{16}C_{15}Fe$
۱۳۵	..... نمودار طیف چگالی حالت فولرین $C_{23}Si_{24}Al$
۱۳۶	..... طیف چگالی حالت فولرین $C_{24}Si_{23}Al$
۱۳۷	..... طیف چگالی حالت فولرین $C_{23}Si_{24}N$
۱۳۹	..... طیف چگالی حالت فولرین $C_{24}Si_{23}Mg$

فهرست شکل‌ها

عنوان		صفحة
۱-۱	شمايی از يك اورييتال گوسين و اسلتر.	۶
۱-۲	شكل سه روش تغليظ فولرينهایا	۳۳
۲-۲	ساختار حلقه‌ای، کاسه‌ای شکل و فولرينهای خوش‌طبعی C_{20}	۳۸
۳-۲	ساختار خوش‌های C_2^+ و C_2^-	۴۴
۴-۲	شكل ساختاری خوش‌های C_3^+ و C_3^-	۴۴
۵-۲	ساختار خوش‌های C_4^+ و C_4^-	۴۴
۶-۲	ساختار خوش‌های Si_2^+ و Si_2^-	۵۱
۷-۲	ساختار خوش‌های Si_3^+ و Si_3^-	۵۱
۸-۲	ساختار خوش‌های Si_4^+ و Si_4^-	۵۲
۱-۳	خوش‌طبعی SiC	۵۸
۲-۳	خوش‌های طبیعی SiC_2	۵۹
۳-۳	خوش‌های طبیعی SiC_3	۶۰
۴-۳	خوش‌های طبیعی SiC_4	۶۱
۵-۳	خوش‌های طبیعی Si_2C	۶۲
۶-۳	خوش‌های طبیعی Si_2C_2	۶۳
۷-۳	خوش‌های طبیعی Si_2C_3	۶۴
۸-۳	خوش‌های طبیعی Si_3C_2	۶۵
۹-۳	خوش‌های طبیعی Si_4C	۶۵

۷۲	.....(SiC) _n	۱۰-۳ نمایش قفسه‌های
۷۷	.....Si ₂₀ C _n	۱۱-۳ ساختارهای بهینه‌شده خوش‌های
۹۲	.....C ₈ Si ₁₂	۱-۴ ساختار بهینه‌سازی شده فولرین
۹۴	.....C ₁₂ Si ₈	۲-۴ ساختار بهینه‌سازی شده فولرین
۹۵	.....Si ₁₆ C ₁₆	۳-۴ ساختار بهینه‌سازی شده فولرین
۹۷	.....C ₁₂ Si ₂₀	۴-۴ ساختار بهینه‌سازی شده فولرین
۹۸	.....Si ₂₄ C ₂₄	۵-۴ ساختار بهینه‌سازی شده فولرین
۱۰۰	.....Si ₂₈ C ₂₀	۶-۴ ساختار بهینه‌سازی شده فولرین
۱۰۲	.....Si ₃₂ C ₃₂	۷-۴ ساختار بهینه‌سازی شده فولرین
۱۰۴	.....Si ₃₆ C ₃₆	۸-۴ ساختار بهینه‌سازی شده فولرین
۵۸	.....Si ₄₀ C ₄₀	۹-۴ ساختار بهینه‌سازی شده فولرین
۱۰۷	.....Si ₄₈ C ₄₈	۱۰-۴ ساختار بهینه‌سازی شده فولرین
۱۰۸	.....Si ₆₄ C ₆₄	۱۱-۴ ساختار بهینه‌سازی شده فولرین
۱۱۴	.....Si ₁₆ C ₁₅ B	۱-۵ ساختار بهینه‌سازی شده فولرین
۱۱۵	.....Si ₁₅ C ₁₆ B	۲-۵ ساختار بهینه‌سازی شده فولرین
۱۱۷	.....Si ₁₆ C ₁₅ N	۳-۵ ساختار بهینه‌سازی شده فولرن
۱۱۸	.....Si ₁₅ C ₁₆ N	۴-۵ ساختار بهینه‌سازی شده فولرین
۱۲۰	.....Si ₁₆ C ₁₅ Mg	۵-۵ ساختار بهینه‌سازی شده فولرین
۱۲۱	.....Si ₁₅ C ₁₆ Mg	۶-۵ ساختار بهینه‌سازی شده فولرین
۱۲۳	.....Si ₁₆ C ₁₅ Al	۷-۵ ساختار بهینه‌سازی شده فولرین

- ۸-۵ ساختار بهینه‌سازی شده فولرین $Si_{16}C_{15}Al$ ۱۲۴
- ۹-۵ ساختار بهینه‌سازی شده فولرین $Si_{16}C_{15}Ni$ ۱۲۶
- ۱۰-۵ ساختار بهینه‌سازی شده فولرین $Si_{15}C_{16}Ni$ ۱۲۷
- ۱۱-۵ ساختار بهینه‌سازی شده فولرین $Si_{15}C_{16}Fe$ ۱۲۹
- ۱۲-۵ ساختار بهینه‌سازی شده فولرین $Si_{16}C_{15}Fe$ ۱۳۰
- ۱۳-۵ ساختار بهینه‌سازی شده فولرین $C_{23}Si_{24}Al$ ۱۳۴
- ۱۴-۵ ساختار بهینه‌سازی شده فولرین $C_{24}Si_{23}Al$ ۱۳۵
- ۱۵-۵ ساختار بهینه‌سازی شده فولرین $C_{23}Si_{24}N$ ۱۳۶
- ۱۶-۵ ساختار بهینه‌سازی شده فولرین $C_{24}Si_{23}Mg$ ۱۳۸

چکیده

با کشف فولرین (C₆₀) و سایر آلوتروپهای کربن مانند نانولوله‌های کربنی و گرافین و خواص ویژه آنها تمایل بسیاری برای ایجاد خواص دلخواه بوجود آمد. با جایگزینی و آلایش عناصر دیگر در این ساختارها می‌توان ویژگی‌های مورد نظر را در آنها به وجود آورده و خواص فیزیکی، الکترونی و شیمیایی آنها را بسته به کاربردهای ویژه، مهندسی کرد. از این رو، سیلیکون (Si) به عنوان یکی از عناصر پرکاربرد در حوزه‌های گوناگون علمی و صنعتی مورد توجه قرار گرفت. در سالهای اخیر مطالعات نظری و تجربی گوناگونی در این حوزه انجام شده است. خوشهای کوچک SiC و خوشهای بزرگتر قفسی‌شکل یا فولرین‌گونه (Fullerene-Like) و نانولوله‌های این ترکیب نیز مورد کنکاش قرار گرفت.

در این پژوهش پایداری فولرین‌های کاربید سیلیسیم مورد مطالعه قرار گرفت. همچنین برخی از این فولرین‌ها تحت تاثیر ناخالصی‌های مختلف قرار داده شد و اثر آنها بر پایداری و ساختار الکترونی بررسی شد. برای بررسی پایداری فولرین‌ها، مقدار انرژی پیوندی هر اتم برای هر ساختار را با تغییر تعداد اتمهای Si و C محاسبه و براساس تقارن موجود در ساختار، ساختار بهینه سازی شده برای هر ترکیب بدست آمد. سپس خواص الکترونی مانند گاف انرژی نواری و چگالی حالت‌های انرژی برای ساختارهای بهینه سازی شده با استفاده از روش نظریه تابعی چگالی محاسبه گردید. نتایج حاصله نشان می‌دهد که فولرین‌های با تعداد مساوی اتم‌های سیلیسیم و کربن از پایداری بیشتری نسبت به سایر فولرین‌ها برخوردارند و همچنین با افزایش تعداد اتم‌ها و افزایش اندازهٔ فولرین به میزان پایداری آنها افزوده می‌شود.

کلمات کلیدی: فولرین، نظریه تابعی چگالی، چگالی حالت‌های انرژی، انرژی پیوند و گشتاور دوقطبی

مقدمه

خواشنهای نیمههادی هم به صورت تجربی و هم تئوری از اهمیت زیادی برخوردار هستند. دستکاری خواص آنها به وسیله تغییر اندازه، شکل و ترکیب آنها، قابلیت انعطافپذیری و دیگر خواص مورد نظر را می‌تواند بدهد. در این بین سیلیکون مهمترین و گسترده‌ترین ماده استفاده شده برای کاربردهای صنعتی است. کربن و سیلیکون متعلق به یک ستون از جدول تناوبی هستند و به شکل قابل توجه‌ای خواص پایه‌ی فیزیکی و شیمیایی متفاوت دارند. خواشنهای هر دوی این مواد در مراحل سوخت و پژوهش کاتالیزی بکار می‌روند.

خواشنهای کربید سیلیکون به دلیل اینکه پتانسیل قابل استفاده‌ای در نانوعلوم و نانوتکنولوژی برای توسعه مواد جدید دارند و از آنجا که مطالعه خواص آنها به شناختن خواشنهای دیگر اتمی منجر می‌شود و همچنین به علت پایداری فوق العاده بالایشان مورد توجه هستند. ترکیبات کربونیوم(کربید سیلیکون) در پلی‌تاپ‌های متفاوت و در فاز کریستالی در موارد تکنولوژی مهم استفاده می‌شود. ساختارهایی از ایزومرهای Cn با پایین‌ترین انرژی و با طول پیوند در حد آنگستروم بدست آمده است.

اکثرا هدف شیمی محاسباتی محاسبه اوربیتال‌های مولکولی (MOs) برای مولکول‌های داده شده است. اگر ما بتوانیم برای یک مولکول اوربیتال‌های مولکولی را محاسبه کنیم سپس می‌توانیم چیزهای زیادی در مورد آن مولکول شامل انرژی، چگالی الکترون، پتانسیل الکتروستاتیکی، حالت گذار و فرکانس و غیره را بدست آوریم. محاسبه اوربیتال‌های مولکولی کار ساده‌ای نیست اگر چه کامپیوتر این کار را برای ما انجام دهد ولی به هر حال شیمی‌دانان باید اول یک سری اطلاعات به کامپیوتر